

Com el Vallès no hi ha res

G A L E R I A

*Per tot arreu vehicles desfrenats
I trams fent marxa enrera
I processons
D'infants molt arrissats
Xiulant cançons
Piadoses
I aixecant una negra polseguera.*

Carles Sindreu

És un home baixet, amb un caparró arrodonit, escàs de cabells i amb ulleres rodones. Vesteix un mono blau, d'electricista, i dalt d'una escala de mà, manipula els fils d'un llum penjat.

A baix, la gent de ciutat passa, de pressa, sense mirar-lo. És home d'edat indefinida, no massa allunyat de la jubilació. M'ha cridat l'atenció, precisament, per la seva vulgaritat intrínseca, pel seu tipus antiheroic. Submergit dins el garbuix inextricable de la gran ciutat, treballa. I, suposo, dorm, sua, menja, estima i, a vegades plora. Se li dona per suposat el seny, el valor, la por i l'eroticisme. Es a dir, podria ser un heroi de novella romàntica si tingués dos pams més, dotze quilos menys i cara llarga. Ara, no. El nostre món s'ha construït per a la gent jove i bonica, que pugui «destapar-se» i correr en moto de trial. L'altra gent, com ara l'electricista, més aviat fa nosa, ocupa lloc. Penso que, si hem de seguir les normes, aquest home enfilat dalt de l'escala, és un exemplar a extingir, com es va acabar el mico prehistòric, progenitor de la nostra espècie. El món del futur és per a la gent prima, de pantalons estrets i cabellera abundant i sense caspa. Com molts dels que, ara, passen per sota del vell treballador. Ells són el protagonistes, que desfilen pel carrer sense mirar l'home de l'escala, al qual veu d'una hora lluny, no necessiten per a res. Només quan s'espatlla el llum, és clar. Però com que no en són conscients, tan se val. El país fa la seva reforma. Els joves eixerits practiquen la seva diversió. Ell, enfilat dalt de l'escala, fa la seva feina com un mico ensinistrat.

L'església és plena de gom a gom, i el capellà que diu la missa sua com un desesperat. Aquesta mena de cerimònies comporten, normalment, un tràfic notable de gent suplementària que és llança, com un sol home, a complir el precepte pasqual. L'Església, que en aquest aspecte té màniga ampla, dona una pila de mesos per fer allò de «combregar per Pasqua Florida». Però la gent espera a última hora i embussa la circulació eucarística. El capellà, de bona fe, intenta subministrar a la parròquia, la paraula de Déu, en versió lliure i assenyada. Però la gent no escolta gaire. Mira els nens vestits de blanc, els llums i flors del temple, mentre procura, amb molt bon criteri, que no li trepitgin els dits del peu. Entre el garbuix i les empentes devotes i eclesials, passa l'estona. Imagino Déu, dalt de l'escala de mà, com el vell electricista, sense que els de baix se'l mirin. Només el cridaran quan se'ls espatlli el llum.

Abans jo em pensava que els marquesos en tenien prou amb ser marquesos. Després, vaig descobrir que no: que els marquesos, segons com els va, volen dedicar-se a altres feines. I fan una mica de àdhuc política. Els marquesos tenen les seves am-

bicions ciutadanes, les seves lluites familiars, les seves passions humanes, com el vell electricista vestit de blau. Penso que si, a aquell home que he vist remenant fils, li haguessin proposat de ser marquès, tenir pis i torreta i bitllets, hauria baixat de l'escala corrents i s'hi hauria apuntat de seguida. Però el món és com és i, a vegades, els marquesos no en tenen prou amb dues cases i diners. I es volen dedicar a altres funcions. Enfilats dalt de l'escala, com el vell electricista, reclama l'atenció de l'auditori amb alguna pirueta de marquès afortunat. A baix, la gent, impassible, segueix el seu camí, carretera avall.

Carles Sindreu era un poeta que va viure molts temps a l'Ametlla i va morir a La Garriga fa un parell d'anys. La seva presència entre la gent de la comarca va passar de forma molt discreta, malgrat ser un home culte, conversador intel·ligent i de gran sensibilitat. Si hagués estat un futbolista, un empresari o un vicari episcopal potser hauria assolit una consideració ciutadana més consistent. Però, els poetes, ja se sap, tenen un statuts migradet, sobretot si vesteixen d'un gris descolorit que posi al descobert les seves limitacions econòmiques. Carles Sindreu va morir una mica com el vell electricista de l'escala: discretament. Submergit dins el món de la seva poesia, no es va dedicar a la política com els marquesos i va fer la seva feina com el vell electricista sense que els joves que passaven per sota s'adonessin de la seva alçada intel·lectual. Avui, l'he trobat a les pàgines d'un llibre. Aquesta és l'avantatge dels poetes sobre els electricistes i els marquesos: les meves poesies els sobreviuen per damunt del temps i de la seva circumstància. Són petits déus, els poetes. Petits déus de carn i ossos que es perpetuen, transfigurats en lletres descolorides, sobre paper engroguit.

Parlant de morts, avui he descobert un personatge: Carles Rahola. La revista Presència, li ha dedicat un número extraordinari. Quí era Rahola?: un historiador, un escriptor, un idealista. Josep Pla, que no és pas un home gaire propens a l'elogi, escrivia d'ell: «És l'erudit més amable, el conversador més dolç i comprensiu. La seva paciència és inesgotable; la seva tolerància il·limitada. Rahola és un d'aquells homes que són per a tothom una joia de l'esperit...». Va ser fusellat l'any 1939. Era un esperit selecte. Des de dalt la seva imaginària escala, veia passar la gent, endinsat en els seus pensaments. Algú, però, el va despenjar a trets de fusell. Era l'any 1939. Com diuen les cròniques, el primer any triomfal.

A vegades, penso, que tots fem, alguna vegada, d'electricista i ens enfilem per posar en ordre alguna mena de llum. Potser és la llum de la nostra família, la del nostre poble, la del nostre destí col·lectiu. Llavors, vestits amb un mono figurat, manipulem fils imaginaris. Qui sap si la gent ens mira o, al contrari, passa de llarg. Qui sap si la nostra imatge moral és tan menuda, insignificant, antiheròica, antieròica, com la del vell electricista del mono blau. Tant se val. La vida, d'alguna manera, ens exigeix enfilarnos a l'escala i fer d'electricista improvisat. Ningú aplaudirà, no cal dir-ho. I els altres, a baix, faran el seu camí sense adonar-se del vell electricista que fa equilibris perquè ells puguin saber on penjar el llum.

Jaume Farriol